This question paper contains 2 printed pages.

7107

Your Roll No. ....

M.A. / IV Sem.

A

BUDDHIST STUDIES— Paper BS–401 (F)

(Tibetan Buddhist Philosophy and Logic)

(Admissions of 2009 and onwards)

Time : 3 hours *Maximum Marks* : 70

(Write your Roll No. on the top immediately on receipt of this question paper.)

NOTE:— *Answers may be written either in English or in Hindi; but the same medium should be used throughout the paper.*

टिप्पणी:— *इस प्रश्नपत्र का उत्तर अंग्रेज़ी या हिन्दी किसी एक भाषा में दीजिए; लेकिन सभी उत्तरों का माध्यम एक ही होना चाहिए।*

Attempt all five questions. All questions carry equal marks.

*सभी **पाँच** प्रश्नों के उत्तर दीजिए। सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।*

1. Translate any *two* of the following verses into Hindi *or* English:

निम्नलिखित पद्यों में से किन्हीं दो का हिन्दी **अथवा** अंग्रेजी में अनुवाद कीजिए:

ཀ༽ ཇི་ལྟར་དུད་འགྲོ་མཐོ་རིས་སུ། འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་དཀྲུལ་བ་མིན།།
ཡི་དྭགས་མིན་ཏེ་འདི་ལྟ་བུར། དེ་ཡོད་སྡུག་བསྔལ་དེས་མི་སྤྱོད།།

ཁ༽ བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན།
དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

ག༽ གཞན་ན་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ།འབྲས་བུ་དག་ནི་གཞན་དུ་རྟོག།
གང་ན་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེར། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འདོད་མི་བྱ།།

Turn over

2. Write a detail account on the date and authorship of:

ཚད་མ་རིག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།།?

ཚད་མ་རིག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ के काल एवं कृतित्व पर एक विस्तृत विवरण लिखिए।

Or (अथवा)

Who is སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། ? What are his contributions to the Buddhist Logic? Discuss.

སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ कौन है? बौद्ध न्याय के प्रति उनका क्या योगदान है? चर्चा कीजिए।

3. Write an account on the salient features of ཉི་ཤུ་པ་ཚིག་ལེའུར་བྱེད་པ།?

ཉི་ཤུ་པ་ཚིག་ལེའུར་བྱེད་པ की विशिष्टताओं पर एक लेख लिखिए।

Or (अथवा)

Write a critical account on the Dialectical method of Nāgārjuna?

नागार्जुन की तर्क शैली पर एक आलोचनात्मक विवरण लिखिए।

4. Critically evaluate the thematic content of དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱེད་པ།།

དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱེད་པ के कथनाँक विषयवस्तु का आलोचनात्मक विवेचन कीजिए।

Or (अथवा)

What do you understand by the concept of *Mādhyamika* philosophy? What place does it hold in *Mahāyāna* Buddhism?

माध्यमिक दर्शन की अवधारणा से आप क्या समझते हैं? इसका **महायान** बौद्ध धर्म में क्या स्थान है?

5. What do you understand by ཚད་མ་ཡན་ལག་གསུམ། ? Evaluate with suitable example.

ཚད་མ་ཡན་ལག་གསུམ से क्या तात्पर्य है? उपयुक्त उदाहरण सहित मूल्यांकन कीजिए।

Or (अथवा)

Explain and discuss the following verse:

निम्नलिखित पदाँश की व्याख्या सहित चर्चा कीजिए:

གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་དོན་མེད་ན། ཡུལ་དང་དུས་ལ་ངེས་མེད་ཅིང་།།
སེམས་ཀྱང་ངེས་མེད་མ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་བྱེད་པའང་མི་རིགས་འགྱུར།།